

POSTER: 50***Annenin Sigara İçmesinin Bebeklerin Büyümleri ve Enfeksiyon Sıklıklarına Etkisi*****Gonca Yılmaz*, H. Nur Peltek*, Candemir Karacan**, Kadriye Yurdakök*****

Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Pediatri Bölümü*, Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi**, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Pediatri AD.***, Ankara.

2001 yılında AAP (Amerikan Pediatri Akademisi), anne sütü ile geçen nikotinin zararlı olduğuna dair bir çalışma olmadığını belirterek, sigara içmeyi bırakamayan kadınların emzirerek; emzirmemelerine göre bebeklerine daha az zarar verdiklerini belirtmişlerdir. Anne sütü ile geçen nikotin emzirme yolu ile geçen zararlı ilaçlar listesinden çıkarılmıştır. Ancak gelişmiş ülkelerden yapılan çalışmalarda çelişkili sonuçlar da bildirildiği için, yeni çalışmalara ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Çalışmamız, anne sütü veya mama alan bebeklerde, bebeklerin idrarında kotinin seviyesi ile tespit edilen annenin sigara içme durumunun; bebeklerin büyümlerine ve enfeksiyon sıklıklarına etkisinin araştırılması amacı ile yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmamız, Temmuz-Eylül 2005 tarihleri arasında, Sağlam Çocuk Polikliniği'ne gelen; yaşları 6-7 ay olan 254 bebek üzerinde kesitsel bir çalışma olarak yapılmıştır. Annelere geriye dönük olarak anket formu ile, bebeklerin beslenme ve sigaraya maruz kalma öyküleri sorulmuştur. Bebeğin son 24 saat içindeki beslenme öyküsü, bebeğin solunum yolu enfeksiyonu veya kulak enfeksiyonu tanısı alıp almadığı, aldıysa hangi yaşında geçirdiği, hastaneye yatırılıp yatırılmadığı, hangi tanıyla yatırıldığı öğrenilmiştir. Tüm bebeklerin vücut ağırlığı, boy ve baş çevresi ölçümleri alınıp fizik muayeneleri yapılmıştır. İdrar kotinin seviyesi ölçümleri ise , GC-MS gaz kromatografisi yöntemiyle yapılmıştır.

Sonuçlar: Bebeklerin kotinin/kreatinin seviyesine göre ağırlık, başçevresi ve boyları arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Bebeklerin kotinin/kreatinin seviyesine göre otitis media, ÜSYE ve alt solunum yolu sorunu geçirme oranları arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Bebeğin idrar kotinin/kreatinin seviyesini bağımsız olarak belirleyen faktörleri araştırmak amacıyla yapılan lineer regresyon sonucu, önem sırasına göre, annenin sigara içmesi, babanın sigara içmesi, bebeğin ağırlığı, evde başkasının sigara içmesi, evde içilen toplam sigara sayısı, bebeğin annesütü alması, tek başına annesütü alma süresi ve ek besinlere başlama zamanı istatistiksel olarak anlamlı bağımsız faktörler olarak bulunmuştur ($p < 0.05$).

POSTER: 51***Olgu Sunumu: Bir Çocuk Olguda Metaklopramide Bağlı Gelişen Akut Distoni ve Literatüre Bakış*****Necati Balamtekin, Mustafa Gülgün, Ahmet Doksal, Sabahattin Vurucu, Ridvan Akın**

GATA Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Ankara.

Giriş: Metaklopramid dopamin reseptör antagonisti bir benzamid bulantı ve kusma nedeniyle sık kullanılan bir antiemetiktir. Burada intihar amacıyla 50 mg metaklopramidi oral olarak aldıktan yaklaşık altı saat sonra akut distoni gelişen 15 yaşında bir kız hasta sunulmuştur.

Olgu Sunumu: On beş yaşında kız çocuğu uyku hali, ekstremitelerde ve boyunda kasılma şikayetleri ile başvurdu. Hastalık öyküsünde ailesi ile tartıştığı ve yaklaşık altı saat önce 5 tane metpamid tablet (50 mg'lık metaklopramid) içtiği öğrenildi. Fizik muayenesinde el ve ayaklarda belirgin distoni mevcuttu, sesli ve ağırlı uyarılara yanıt azalmıştı, uykuya meyil vardı. Tükürük sekresyonu artmıştı. Hastaya, intravenöz mayi ve 5 mg biperidon intramüsküler uygulandı. Hastanın şikayetleri ve semptomları 6 saat içinde azalmaya başladı, 24 saat sonra tamamen kayboldu.

Tartışma: Metaklopramid antidopaminerjik benzamid olup, antiemetik etkisini santral triger zondaki dopamin reseptörleri aracılığı ile gösterir. Diğer bir etkisi gastrointestinal pasajı hızlandırmasıdır. Asteni, uyku hali, ekstrapiramidal diskinetik reaksiyonlar, nöroendokrin etkiler (galaktore) yan etkileridir. Akut distoni, metaklopramid tedavisinin sıklıkla 1-3 günlerinde, özellikle çocuklarda ve genç erişkinlerde, seyrek olarak görülen bir yan etkisidir. metaklopramide bağlı akut distoni gelişimi plazma ilaç konsantrasyonu ile ilişkisizdir. Günlük pratikte akut distoni ile çocuk polikliniğine getirilen hastalarda en sık SSS hastalıkları düşünülmekte ve lomber ponksiyon gibi travmatik incelemeler yapılmaktadır. Sunulan olguda, başlangıçta doğru tanı konulmasının anahtarı eksiksiz bir hastalık öyküsü alınmasıdır. Böyle olgularda metaklopramid yan etkisi mutlaka düşünülmeli ve sorgulanmalıdır. Metaklopramide bağlı gelişen akut distoni tedavisinde genel tıbbi bakım, biperidon ve bazı hastalarda sedatif ilaçlar kullanılmaktadır. Sunulan olguda da tedavi olarak günlük idameden intravenöz mayi planlandı ve 5 mg biperidon intramüsküler olarak uygulandı. Tedaviyi izleyen altıncı saatte semptomlar azalmaya başladı, 24 saat sonra semptomlar tamamen kayboldu ve hasta taburcu edildi. Akut distoni ile gelen çocuk hastalarda, sık kullanılan bir antiemetik olan metaklopramid yan etkisi hatırlanmalı ve eksiksiz hastalık öyküsü alınmalıdır.